

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

за 2016. годину

Јануар 2017. године

Садржај

Поглавље I. Уводне напомене	3
Одјељак А. Оснивање Одбора за жалбе грађана.....	3
Одјељак Б. Састав Одбора за жалбе.....	3
Одјељак Ц. Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана.....	4
Поглавље II. Рад и активности Одбора за жалбе грађана	5
Одјељак А. Сједнице Одбора за жалбе	5
Одјељак Б. Поступање по жалбама грађана	5
Одјељак Ц. Жалбе на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ.....	6
Одјељак Д. Жалбе на рад полицијских службеника СИПА-е	10
Одјељак Е. Жалбе на рад полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ.....	11
Одјељак Ф. Остале активности Одбора за жалбе грађана	13

На основу члана 19. став (1) тачка д) Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 36/08) и члана 5. став (1) тачка ф) Пословника о раду Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 84/09), Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине је на 37. сједници, одржаној ___01. 2017. године, усвојио и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине подноси сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Одбора за жалбе грађана Парламентарне скупштине
Босне и Херцеговине за 2016. годину

ПОГЛАВЉЕ I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Одјељак А. Оснивање Одбора за жалбе грађана

Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: Одбор за жалбе грађана) основан је у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/08), као тијело Парламентарне скупштине БиХ које у обављању својих активности дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке странке, организације, удружења или било којег народа у Босни и Херцеговини.

Одбор за жалбе грађана, у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре БиХ и Пословником о раду Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 84/09), надлежан је за:

- примање, евидентирање, процјењивање и просљеђивање жалби на поступање полицијских службеника у Босни и Херцеговини, као и њихово упућивање надлежним полицијским тијелима;
- континуирано праћење у којој је фази предмет;
- иницирање одговарајућег поступка против подносиоца жалбе у случају лажне или тенденциозне жалбе;
- вођење свих одговарајућих евиденција и база података о жалбама грађана против полицијских службеника Босне и Херцеговине, резултатима истраге и другим факторима на основу којих је покренут дисциплински или кривични поступак;
- давање свих информација подносиоцу жалбе у вези са његовом жалбом;
- информисање Парламентарне скупштине БиХ о свом раду те
- обављање осталих послова прописаних законом.

Одјељак Б. Састав Одбора за жалбе грађана

Сходно одредбама Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре БиХ, Одбор за жалбе грађана има седам чланова који се бирају између угледних и уважених грађана који нису запослени у полицијским тијелима БиХ.

Чланови Одбора морају имати високу стручну спрему, најмање пет чланова Одбора морају бити дипломирани правници и у њему морају бити заступљени сви конститутивни народи.

Кандидат за члана Одбора за жалбе грађана не може бити члан политичке странке ни лице осуђено за кривично дјело, осим за кривично дјело из области безбједности саобраћаја.

За чланове Одбора за жалбе грађана у мандатном периоду 2014 -2018. именовани су¹

- 1. Вјекослав Вуковић, предсједник,**
- 2. Бакир Даутбашић, први замјеник предсједника,**
- 3. Борислав Радић, други замјеник предсједника,**
- 4. Семир Шут, члан,**
- 5. Тихомир Маринчић, члан,**
- 6. Негосава Стјепановић, члан, и**
- 7. Александра Мартиновић, члан.**

Конститутивна сједница Одбора за жалбе грађана одржана је 31. 03. 2014. године.

Одјељак Ц. Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана

Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана дефинисан је чланом 1. став (2) Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине, у којем је наведено:

На сва питања организације и управљања те друга питања значајна за функционисање тијела успостављених овим законом и односа између институција БиХ и односа према правним и физичким лицима, у мјери у којој нису прописана овим законом, примјењује се Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине и Закон о управи.

Сходно цитираној одредби, правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана чине:

- а) Закон о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/08),
- б) Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 и 6/13),
- ц) Закон о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09),
- д) Пословник о раду Одбора за жалбе грађана ("Службени гласник БиХ", број 84/09).

¹ "Службени гласник БиХ", број 20/14

ПОГЛАВЉЕ II.

РАД И АКТИВНОСТИ ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА

Одјељак А. Сједнице Одбора за жалбе грађана

У 2015. години Одбор за жалбе грађана одржао је 12 сједница, и то како слиједи:

Редни број	Датум одржавања сједнице
25. сједница	25. 01. 2016.
26. сједница	25. 02. 2016.
27. сједница	21. 03. 2016.
28. сједница	20. 04. 2016.
29. сједница	30. 05. 2016.
30. сједница	27. 06. 2016.
31. сједница	11. 07. 2016.
32. сједница	29. 08. 2016.
33. сједница	22. 09. 2016.
34. сједница	27. 10. 2016.
35. сједница	28. 11. 2016.
36. сједница	08. 12. 2016.

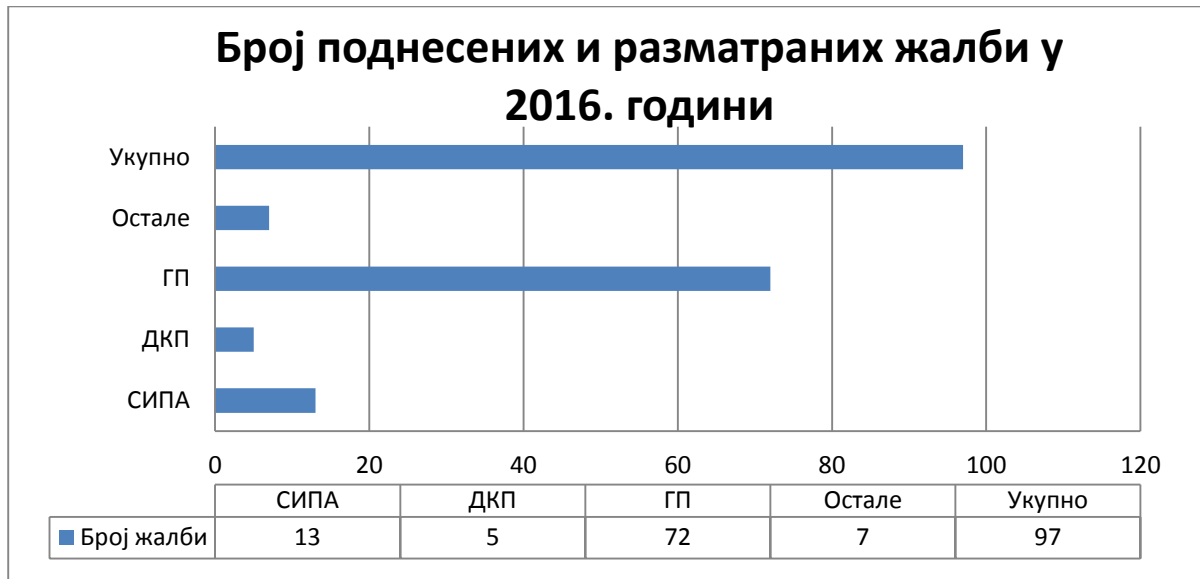
На наведеним сједницама Одбор за жалбе грађана разматрао је укупно 121 тачку дневног реда, у оквиру којих је анализирао 81 жалбу² и извјештаје надлежних полицијских тијела на нивоу Босне и Херцеговине.

Одјељак Б. Поступање по жалбама грађана

У извјештајном периоду Одбор за жалбе грађана запримио је 97 жалби које су се односиле на рад полицијских службеника, и то:

- 72 жалбе поднесено је против полицијских службеника Граничне полиције БиХ,
- 13 жалби поднесено је против полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА),
- 5 жалби поднесено је против полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ,
- 7 жалби поднесено је против полицијских службеника различитих полицијских тијела на нивоу ентитета и кантона, а које су прослијеђене одговарајућим институцијама на надлежно поступање.

² У оквиру 81 жалбе разматрано је и 11 жалби које су запримљене током 2015. године

Поступајући по жалбама и извјештајима надлежних полицијских тијела Босне и Херцеговине, Одбор за жалбе грађана **општим консензусом** усвојио је 81 закључак и 1 препоруку који су достављене надлежним полицијским тијелима.

Број поднесених и разматраних жалби у 2016. години

Одјељак Ц. Жалбе на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ

Током 2016. године Одбор за жалбе грађана разматрао је 64 жалбе на рад и поступање полицијских службеника Граничне полиције БиХ, заједно са извјештајима о извршеним прелиминарним провјерама Граничне полиције БиХ.

Одбор за жалбе грађана једногласно је прихватио 61 извјештај о извршеним прелиминарним провјерама Граничне полиције БиХ, док је њих 3 враћено на допуну у складу са смјерницама Одбора, и то:

- у предмету број: 05/2-50-17-70-60/15, у вези са жалбом С.М., 05/2-50-17-70-60/15 и предмету број: 05/2-50-17-70-63/15, у вези са жалбом Р.С.З., Одбор за жалбе грађана затражио је допуну извјештаја и то у правцу допуне изјава и сазнања Теренске канцеларије Вишеград на околности доношења наредби, те о дискусији о томе на састанку одржаном 23. 10. 2015. у просторијама Теренске канцеларије Вишеград,
- у предмету број: 05/2-50-17-195-9/16, у вези са жалбом држављана Републике Турске Ц.П., Одбор за жалбе грађана закључио је да Извјештај Граничне полиције БиХ није потпун, те је затражио да се Одбору достави потврда о одузимању пасоша подносиоцу жалбе, образложи основ за одузимање пасоша, те уједно достави акт на основу чега се приступило одузимању пасоша. Након

доставе допуњеног Изјештаја Граничне полиције БиХ, Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ ће наведени предмет поново разматрати и о томе заузети коначан став.

Међу разматраним жалбама за 12 је утврђена основаност, те је поднесен захтјев за покретање дисциплинског поступка против одговорних полицијских службеника.

У извјештајном периоду Одбор за жалбе грађана, на основу разматраних жалби, усвојио је пет препорука које су достављене Граничној полицији БиХ, и то:

1. Разматрајући предмет, број: 05/2-50-17-70-4/15, Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ примио је к знању достављену документацију уз констатацију да је Гранична полиција БиХ прикупила све доступне информације у вези са предметним догађајем по жалби Г.О. С обзиром да, на основу расположивих информација и доказа није утврђено да су у предметном догађају учествовали полицијски службеници Граничне полиције БиХ, Одбор за жалбе грађана позива Граничну полицију БиХ да у случају појаве нових доказа или информација у овом предмету поступи по њима и о томе извијести Одбор.
2. Одбор за жалбе грађана скреће пажњу Граничној полицији БиХ да у ситуацијама анонимних пријава, посебно оних које се односе на кривична дјела корупције, комуникацију са пријавиоцима усмјеравају на прикупљање чињеница које се односе на опис догађаја и опис полицијских службеника, а не на тражење личних података подносиоца пријаве.
3. Разматрајући предмет број: 05/2-50-17-70-67/15, Одбор за жалбе грађана затражио је од Граничне полиције БиХ да полицијским службеницима скрене пажњу на избјегавање непотребног физичког контакта са грађанима, те на обавезу досљедног поштовања етичког кодекса и правила службе.
4. Одбор за жалбе грађана подсјећа да су надлежности Одбора дефинисане чланом 15. Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/08). С тим у вези, покретање и спровођење прелиминарних провјера и интерних поступака Граничне полиције БиХ, те подношење изјештаја Одбору за жалбе грађана, не искључује обавезу Граничне полиције БиХ да иницира вођење других поступака пред надлежним институцијама Босне и Херцеговине.
5. Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ позива Граничну полицију БиХ да полицијским службеницима ове агенције скрену дужну пажњу о врсти информација које могу објављивати на друштвеним мрежама. Поштујући слободу говора и изражавања, право на приватност као и друга права загарантована Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, Одбор у овом сегменту препоручује да се због специфичности послова и радних задатака које обављају, као и њихових дужности, полицијски службеници уздрже од објављивања информација које су уско везане за вршење службене дужности или извршење било којег радног задатка, посебно коментара са политичком, вјерском, етничком или другом

позадином, а што је у супротности са кодексом понашања полицијских службеника.

Гранични прелази Босне и Херцеговине у вези с којима су грађани подносили жалбе на поступање полицијских службеника Граничне полиције БиХ су:

Гранични прелаз БиХ	Број жалби
МГП Иваница	6
МГП Неум	2
МГП Дољани	6
МГП Клобук	1
МГП Изачић	2
МГП Велика Кладуша	2
МГП Брод	5
МГП Шамац	1
МГП Орашје	1
МГП Брчко	1
МГП Каракај - Зворник	2
ПГП Зворник	3
МГП Хум	2
МГП Нови Град	1
МГП Рача	1
ЈГП Добрљин	2
МГП Шепак	2
ГП Рипач	1
МГП Братунац	1
ГП Костајница	1
ЈГП Босанско Грахово	1
ГП Градина	1
МГП Горица	4
МГП Градишка	6
МГП Аеродром Сарајево	4
МГП Аеродром Тузла	4

Пет жалби односило се на више граничних прелаза, а својим садржајем упућивале су на дуго задржавање и контроле на граничним прелазима.

Остале жалбе нису у вези са повредом службене дужности полицијских службеника за неки од граничних прелаза, већ су углавном окарактерисане као жалбе које су продукт личних сукоба између подносилаца жалбе и полицијских службеника.

Разлози за подношење жалби на рад полицијских службеника Граничне полиције Босне и Херцеговине

Разлози због који су поднесене жалбе су:

- 1. Непримјерена комуникација, дрско и непрофесионално понашање полицијских службеника (14 жалби)**

Одбор за жалбе грађан у више наврата је скретао пажњу Граничној полицији БиХ на обавезу поштовања кодекса понашања полицијских службеника, са посебним акцентом на опхођење и комуникацију са грађанима приликом контроле преласка границе. Током разматрања жалби констатовано је да је у већини случајева незадовољство грађана условљено непримјереном, сувишном комуникацијом полицијских службеника, те у неким случајевима дрским и непрофесионалним поступцима полицијских службеника.

Такође, Одбор за жалбе грађана затражио је од Граничне полиције БиХ да полицијским службеницима скрене пажњу на избјегавање непотребног физичког контакта са грађанима, те на обавезу досљедног поштовања етичког кодекса и правила службе.

2. Пријаве коруптивног дјеловања полицијских службеника Граничне полиције БиХ (8 жалби)

Ни у једном случају пријаве коруптивног дјеловања полицијских службеника Граничне полиције БиХ нису могли бити потврђени нити одбачени наводи, јер није било довољно доказа за то.

Међутим, током спровођења истраге у овим предметима, на основу снимака надзорних камера, у три случаја утврђено је несавјесно вршење службе у погледу пропуштања радње граничне контроле над одређеним лицима, због чега је поднесен захтјев за спровођење дисциплинског поступка.

3. Предуго задржавање на граничним прелазима, те посебне контроле приликом преласка границе Босне и Херцеговине (16 жалба)

Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ у овим предметима утврдио је да у поступању полицијских службеника Граничне полиције БиХ нису утврђене неправилности ни повреде релевантних закона.

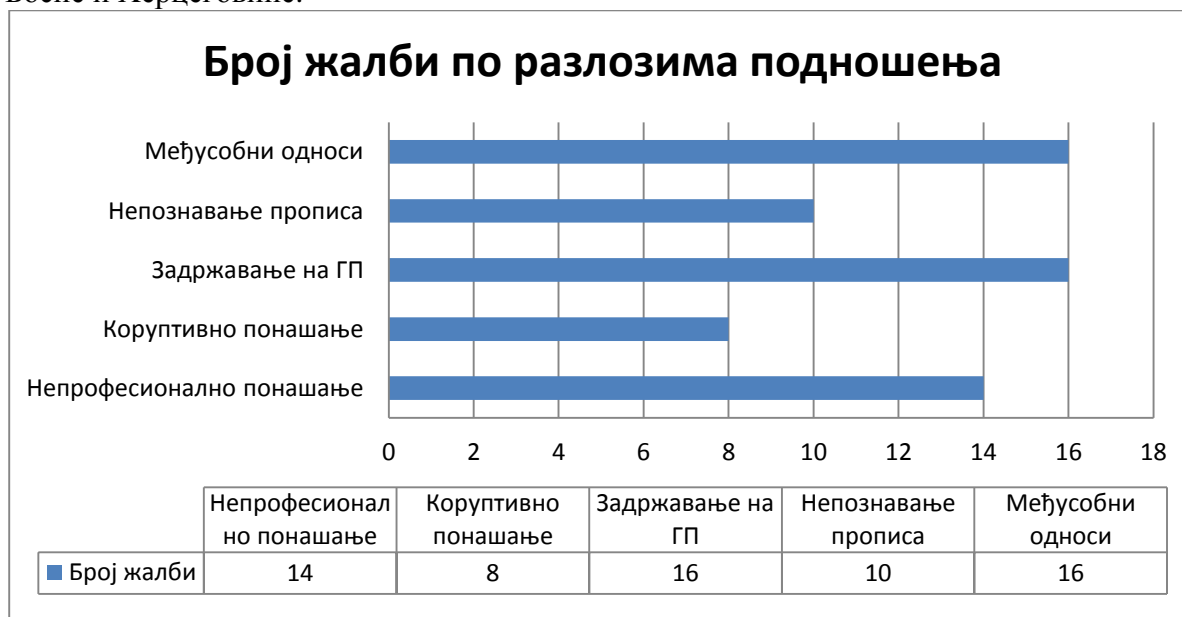
Радње, предузете у конкретном случајевима, саставни су дио процедура Граничне полиције БиХ и у складу су са законским прописима који су на снази у Босни и Херцеговини.

С друге стране, предуго задржавање на граничним прелазима условљено је објективним околностима на граничним прелазима, као што је брзина интернетске конекције за читање пасоша, фреквенција саобраћаја и сл.

4. Непознавање прописа полицијских службеника приликом вршења граничне контроле (10 жалби)

На основу прикупљених доказа по жалбама које су се односиле на наводно непознавање прописа полицијских службеника Граничне полиције БиХ, Одбор за жалбе грађана није утврдио основаност навода у овим жалбама.

Остале жалбе односе се на питања међусобних, личних сукоба и односа између грађана и полицијских службеника Граничне полиције БиХ, или се пак уопштено односе на поступање полицијских службеника ван вршења службе на граничним прелазима Босне и Херцеговине.

Одјељак Д. Жалбе на рад полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту БиХ (СИПА)

У извјештајном периоду Одбор за жалбе грађана запримо је 13 жалби поднесених на поступке полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту, при чему је разматрано 11 жалби, од којих су 2 биле означено одређеним степеном тајности у складу са Законом о заштити тајних података ("Службени гласник БиХ", бр. 54/05 и 12/09).

Одбор за жалбе грађана једногласно је прихватио 10 извјештаја о спроведеној интерној истрази Државне агенције за истраге и заштиту, док је један извјештај враћен на допуно у складу са смјерницама Одбора, и то:

- у предмету број: 05/2-50-17-1207/16, у вези са жалбом Д.Ц., Одбор за жалбе грађана оцијенио је да Извјештај Државне агенције за истраге и заштиту није потпун, те у њему нису разјашњене све околности у вези са предметним догађајем.

Наиме, Одбор за жалбе грађана затражио је да се предметни извјештај допуни у правцу провјере навода жалиоца, и то:

"Ваши припадници Д. и Р., инспектори СИПА-е у канцеларији у Бихаћу су ми 04. 04. 2016. године дошли у кућу, без било каквог налога, наредбе и кратко и јасно рекли: 'У вези с оном службеном забиљешком, немој више шта да чачкаш.'"

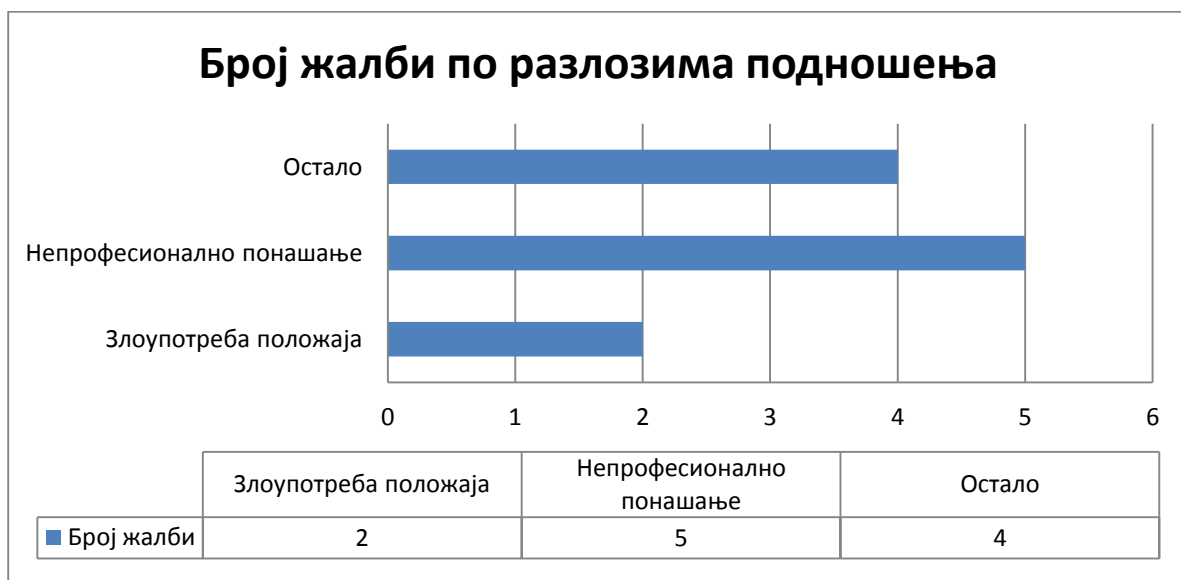
Такође, затражено је и достављање информације о томе да ли су наведени полицијски службеници СИПА-е саслушани на околности пријаве Д.Ц.

Државна агенција за истраге и заштиту доставила је тражену допуну Извјештаја у вези с овим предметом, у којем је утврђено да наводи из жалбе нису основани, те је Одбор за жалбе грађана једногласно усвојио Извјештај.

Одбор за жалбе грађана усвојио је 11 закључака којим су усвојени извјештаји о спроведеној интерној истрази Државне агенције за истраге и заштиту БиХ.

Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ закључио је да у поступању полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту и надлежних органа у овим предметима нису утврђене неправилности, ни повреде релевантних закона.

Разлози подношења жалби против полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту углавном су се односили на непрофесионално понашање и злоупотребу службеног положаја полицијских службеника или су пак резултат личних сукоба између грађанина и полицијског службеника.

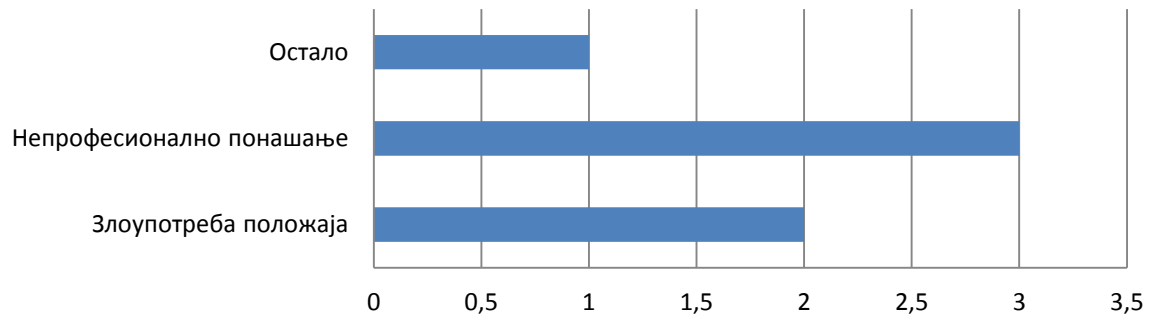

Одјељак Е. Жалбе на рад полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ

У извјештајном периоду Одбор за жалбе грађана разматрао је 6 жалби на рад полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ, док се за двије чекају извјештаји о прелиминарним провјерама Дирекције.

Разлози за подношење жалби углавном се односе на непримјерено и непрофесионално понашање полицијских службеника те на непримјерену комуникацију према грађанима.

Број жалби по разлозима подношења

	Злоупотреба положаја	Непрофесионално понашање	Остало
■ Број жалби	2	3	1

Разматрајући ове жалбе, Одбор ни у једном пријављеном случају није утврдио постојање повреде службене дужности полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ.

Одјељак Ф. Остале активности Одбора за жалбе грађана

Због потребе информисања Парламентарне скупштине БиХ о процесу реализације активности које су назначене у Извјештају о раду Одбора за жалбе грађана за 2015, Одбор за жалбе грађана затражио је од Граничне полиције БиХ, Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту информацију о активностима које су предузете током 2016. године у овим институцијама у вези са сљедећим закључцима:

1. "Гранична полиција БиХ, Државна агенција за истраге и заштиту и Дирекција за координацију полицијских тијела треба у што краћем року да израде планове према приоритетима за обављање систематских лијечничких прегледа полицијских службеника, како би се за њих могла потраживати финансијска средства у буџету за 2016. годину.
2. Наведене полицијске агенције треба да покрену поступак измјене систематизације радних мјеста у смислу отварања радних мјеста за одређени број психолога у њима, чији је ангажман више него потребан за будући успјешан рад полицијских службеника."

Гранична полиција БиХ, актом број: 17-06-2-04-3-338-32/15 од 10. 01. 2017. године, извјестила је Одбор за жалбе грађана о сљедећем:

1. "Обавеза вршења систематских лијечничких прегледа није прописана Законом нити подзаконским актима. Гранична полиција БиХ је на основу интерног прописа, самоиницијативно организовала системтски преглед за све полицијске службенике у 2008. години. Резултат ових прегледа био је постојање одређеног броја полицијских службеника који нису способни за обављање послова полицијског службеника и њихов статус је и даље неријешен. У буџету 2016. године нису била планирана средства за ову намјену.
2. Гранична полиција БиХ у важећем Правилнику о унутрашњој организацији има системтизовано радно мјесто - психолог."

Дирекција за координацију полицијских тијела, актом број: 20-07-50-2035-2/16 од 04. 01. 2017. године, извјестила је Одбор за жалбе грађана о сљедећем:

1. "Не постоји правни основ за обављање љекарских прегледа полицијских службеника, односно Закон о полицијским службеницима БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 27/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 и 7/12) не прописује такву могућност. Предложеним измјенама и допунама Закона прописује се да се полицијски службеници могу упућивати на редовне, периодичне и ванредне љекарске прегледе, те би се њиховим усвајањем створиле препоставке за израду планова и обављање љекарских прегледа полицијских службеника.
2. Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ је у приједлогу новог правилника о унутрашњој систематизацији и организацији Дирекције предвидјела радно мјесто стручног савјетника - психолога, у статусу државног службеника."

Државна агенција за истраге и заштиту, актом број: 16-11-50-2141-30/15 од 17. 01. 2017. године, извјестила је Одбор за жалбе грађана о сљедећем:

1. Закон о полицијским службеницима БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 27/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 и 7/12), који је *lex specialis* за радно-правни статус полицијских службеника, не прописује обавезу спровођења редовног систематског прегледа полицијских службеника који имају дозволу за ношење оружја. Такође, и други прописи који се односе на рад или регулишу статусна питања полицијских службеника не прописују обавезу редовног систематског прегледа полицијских службеника, због чега у буџету Агенције за 2016. годину нису могла бити планирана новчана средстава за њихово спровођење.
2. У вези са закључком који се односи на поступак измјене систематизације радних мјеста у смислу систематизовања одређеног броја психолога, у Правилнику о унутрашњој организацији Државне агенције за истраге и заштиту тренутно нема систематизовано радно мјесто психолога, те ће Агенција приликом измјене Правилника узети у обзир наведени закључак. Агенција је у оквиру Твининг пројекта ИПА 2012 "Јачање примјене закона", актом број: 16-11-14-2349-80/16 од 10. 12. 2016, доставила Министарству безбједности БиХ иницијативу за измјене и допуне Закона о полицијским службеницима у погледу пружања психолошке помоћи полицијским службеницима, који ће бити основ за доношење подзаконског акта којим би се ближе уредила наведена материја.

**Предсједник
Одбора за жалбе грађана
Парламентарне скупштине БиХ
др сц. Вјекослав Вуковић**

ПРИЛОГ:

- **табеларни приказ одржаних сједница и присуства чланова Одбора у 2016. години**